05/10/2018

Το Βυζαντινό Μουσείο της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Το Σπίτι της Κύπρου και το Βυζαντινό Μουσείο Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής διοργανώνουν την Τρίτη, 16 Οκτωβρίου 2018 και ώρα 19:00 διάλεξη στο Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα (Ξενοφώντος 2Α, 10557 Αθήνα, τηλ. 2103734934, email: ) με τίτλο: Το Βυζαντινό Μουσείο της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής της Δρος Ουρανίας Περδίκη, υπεύθυνης του Μουσείου.

Η διάλεξη έχει ως στόχο την παρουσίαση του νεόδμητου Βυζαντινού Μουσείου της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής, το οποίο στεγάζεται στο κτήριο της Μητρόπολης Ταμασού και Ορεινής στο χωριό Επισκοπειό, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 20 λεπτών περίπου από τη Λευκωσία. Με την ανασύσταση της Μητρόπολης Ταμασού και Ορεινής το 2007, πρωταρχικός στόχος του Μητροπολίτη Ησαΐα ήταν η δημιουργία ενός βυζαντινού – χριστιανικού μουσείου ώστε να διαφυλάξει και να προβάλει βυζαντινά – χριστιανικά κειμήλια, τα οποία βρίσκονταν διάσπαρτα στις κοινότητες της μητροπολιτικής περιφέρειας.

Η Επισκοπή Ταμασού αποτελεί μία από τις αρχαιότερες χριστιανικές επισκοπές της Κύπρου, αφού ο πρώτος επίσκοπός της άγιος Ηρακλείδιος, χειροτονήθηκε από τους

αποστόλους Παύλο και Βαρνάβα περί το έτος 45 μ.Χ. κατά τη διάρκεια της πρώτης περιοδείας τους στο νησί. Σύμφωνα με γραπτές μεταγενέστερες πηγές, η Επισκοπή Ταμασού διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στη διάδοση και εδραίωση του χριστιανισμού στην Κύπρο. Έτσι, η δημιουργία βυζαντινού – χριστιανικού μουσείου στον χώρο αυτό κρίθηκε αναγκαία. Στο Μουσείο παρουσιάζονται άγνωστα στο κοινό κειμήλια τα οποία χρονολογούνται από τον 6ο αι. μ.Χ. έως τις αρχές του 20ου αι. Τα εκθέματα είναι κυρίως φορητές εικόνες και έργα μικροτεχνίας, καθώς και χειρόγραφα, παλαίτυπα, νομίσματα, άμφια και κεραμικά αντικείμενα.

Παλαιότερο χρονολογικά έκθεμα και με ιδιαίτερο ιστορικό ενδιαφέρον είναι μαρμάρινη, κτητορική επιγραφή, η οποία προέρχεται από αδιευκρίνιστο παλαιοχριστιανικό οικοδόμημα της Ταμασού και χρονολογείται στον 6ο αιώνα. Στην επιγραφή αναφέρεται το όνομα του επισκόπου Ταμασού Χαμέρετου, το οποίο μέχρι σήμερα αγνοούσαμε.

Οι βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες του Μουσείου συγκροτούν μία από τις σημαντικότερες συλλογές του. Καλύπτουν χρονικά την περίοδο από τον 13ο έως και τον 19ο αιώνα. Στη συλλογή εικόνων παρουσιάζονται έργα μοναδικά για το είδος τους όπως για παράδειγμα η αμφιπρόσωπη εικόνα με τους αγίους Κοσμά και Δαμιανό και ιατρικά-χειρουργικά δρώμενα από το χωριό Κλήρου (16ος αι.). Επιπλέον, ιδιαίτερα σημαντικός και μοναδικός είναι και ο ξύλινος ζωγραφιστός σταυρός από τον Ασκά του 13ου αι.

Από τα αντικείμενα μικροτεχνίας ξεχωρίζει ορειχάλκινος σταυρός λειψανοθήκη ή ευλογίας του 10ου αιώνα από το χωριό Άγιος Επιφάνιος Ορεινής. Πρόκειται για ιδιόμορφο σταυρό ως προς το σχήμα και τη διακόσμησή του με πιθανόν χώρο κατασκευής του την Κύπρο.

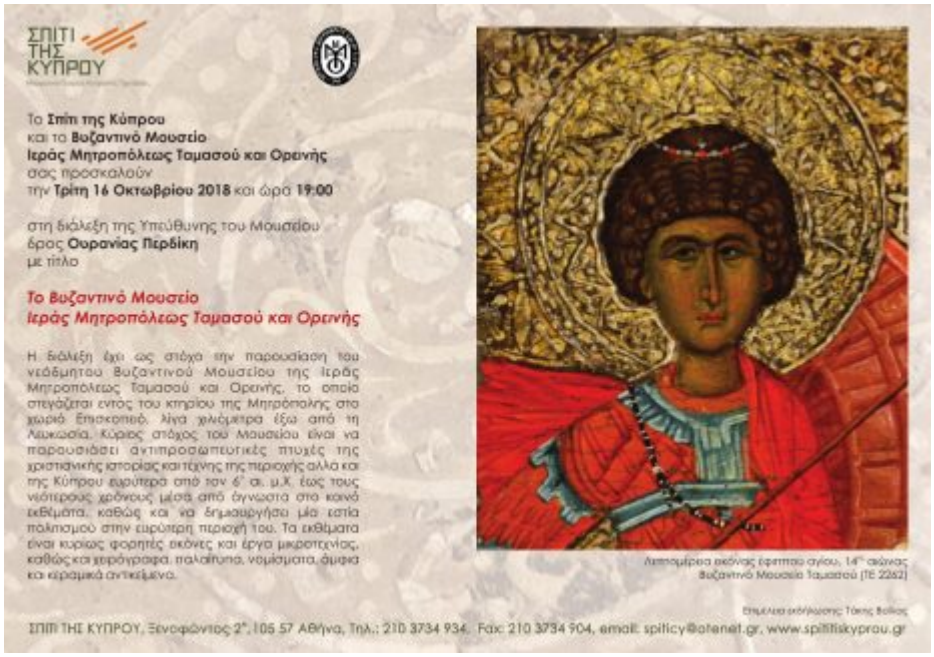

Στο Μουσείο παρουσιάζονται, επίσης, μεμονωμένα χρυσά νομίσματα τα οποία αποτελούν αντιπροσωπευτικές κοπές των περισσότερων βυζαντινών αυτοκρατόρων και τμήμα του νομισματικού Θησαυρού από τη μονή του Αγίου Παντελεήμονα της Αχεράς. Από τη συλλογή των χειρόγραφων ξεχωρίζει Ευαγγελιστάριο το οποίο χρονολογείται στον 16ο αιώνα. Σε περίοπτη θέση στο Μουσείο βρίσκεται ενότητα με τους τοπικούς αγίους, οι οποίοι ασκήτεψαν και έδρασαν στη μητροπολιτική περιφέρεια Ταμασού και Ορεινής. Παρουσιάζονται κυρίως μέσα από μεταβυζαντινές εικόνες και ακολουθίες τοπικών αγίων όπως για παράδειγμα του αγίου Ηρακλειδίου.

Στο Μουσείο παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικές πτυχές της βυζαντινής – χριστιανικής ιστορίας και τέχνης της περιοχής αλλά και της Κύπρου ευρύτερα από τον 6ο αι. μ.Χ. έως τους νεότερους χρόνους μέσα από άγνωστα στο κοινό εκθέματα. Πρωταρχικός στόχος του Μουσείου είναι η συγκέντρωση, προστασία, μελέτη και προβολή των έργων τέχνης αλλά και η δημιουργία μίας εστίας πολιτισμού στην ευρύτερη περιοχή του.

Στόχος του Μουσείου της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής είναι η συγκέντρωση, προστασία, μελέτη και προβολή έργων τέχνης και αντικειμένων από τα πρώτα χρόνια του χριστιανισμού μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα.